

**REGLEMENT VAN DE NATIONALE KAMER VAN NOTARISSEN INZAKE HET
WITWASSEN VAN GELD EN DE FINANCIERING VAN TERRORISME**

*Aangenomen door de algemene vergadering van 26 april 2011, gewijzigd door de algemene
vergadering van 18 april 2013*

Gelet op de artikelen 38 en 39 van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, zoals gewijzigd door de wet van 18 januari 2010 (hierna genoemd « de wet ») onder andere ter uitvoering van de richtlijn 2005/60/CE van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Gelet op artikel 91, 1°, van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

Overwegende dat, in toepassing van artikel 38 van de wet van 11 januari 1993, zoals gewijzigd door de wet van 18 januari 2010, de Nationale Kamer van notarissen belast is met het bepalen bij reglement van de toepassingsmodaliteiten van de verplichtingen voor de notarissen voorzien door hoofdstuk II van deze wet.

Overwegende dat artikel 39 van deze wet aan de Nationale Kamer van notarissen de verplichting oplegt doeltreffende mechanismen in te stellen ter controle van de naleving door de notarissen van hoofdstuk II van deze wet en van haar uitvoeringsbesluiten.

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 3, de bepalingen van de wet van 11 januari 1993 enkel van toepassing zijn op de notarissen voor zover de wet daarin uitdrukkelijk voorziet.

Na beraadslaging heeft de Nationale Kamer van notarissen dit reglement aangenomen:

Voorwoord

De notarissen moeten waken over de naleving van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, zoals gewijzigd door de wet van 18 januari 2010 en de programmawet van 29 maart 2012, en meewerken aan de toepassing daarvan door de Cel voor financiële informatieverwerking.

Als controleoverheid in de zin van de artikelen 38 en 39 van deze wet, is de Nationale Kamer belast met het bepalen bij reglement van de toepassingsmodaliteiten van de verplichtingen, voorzien door de wet en met het instellen van doeltreffende mechanismen ter controle van de naleving door de notarissen van deze wet en van haar uitvoeringsbesluiten.

AFDELING 1. – DEFINITIES

Artikel 1. – Met het oog op de toepassing van dit reglement, wordt verstaan onder:

1° “de wet”: de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme;

2° “de notariswet”: de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt;

3° “notarissen” in de zin van artikel 3, 1°, van de wet : de notarissen-titularis, de geassocieerde notarissen, de notarissen-plaatsvervanger;

4° “witwassen van geld”: het witwassen van geld in de zin van artikel 5, § 1, van de wet;

5° “financiering van terrorisme”: de financiering van terrorisme in de zin van artikel 5, § 2, van de wet;

6° “geld en activa van illegale herkomst”: het geld en de activa als bedoeld in artikel 5, § 3, van de wet;

7° “cliënt”: iedere persoon die de notaris vraagt een akte of een verrichting voor te bereiden, voor een bedrag van 10.000 euro of meer, ongeacht of zij wordt uitgevoerd in één of meerdere akten waartussen een verband lijkt te bestaan, of die advies vraagt aan de notaris met het oog op de voorbereiding van dergelijke akten of verrichtingen, alsook iedere gewone cliënt, dit wil zeggen een cliënt voor wie de notaris regelmatig akten of verrichtingen uitvoert of aan wie hij regelmatig advies verleent;

8° “zakelijke relatie”: een zakelijke relatie in de zin van artikel 7, § 1, 1ste lid, 1°, van de wet. In de zin van dit reglement, ontstaat er een zakelijke relatie zodra een cliënt op regelmatige wijze beroep doet op de diensten van een notaris voor het uitvoeren van één of meerdere verrichtingen of verrichtingen die een continu karakter vertonen;

9° “occasionele verrichting”: een verrichting als bedoeld in artikel 7, § 1, 1ste lid, 2°, van de wet. Voor de toepassing van dit reglement, wordt verstaan onder “occasionele verrichting”, iedere verrichting voor een bedrag van 10.000 euro of meer, ongeacht of zij wordt uitgevoerd in één of meerdere verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan;

10° “uiteindelijke begunstigde”: een persoon als bedoeld in artikel 8 van de wet, voor wie de cliënt een zakelijke relatie wenst aan te gaan of een verrichting of een akte wenst uit te voeren;

11° “derde zaakaanbrenger”: een persoon als bedoeld in artikel 10, § 1, 1° of 2°, van de wet;

12° “atypische verrichting”: een verrichting die, onder andere wegens haar aard, de begeleidende omstandigheden, de hoedanigheid van de betrokken personen, haar ongebruikelijk karakter gelet op de eigen kenmerken van de cliënt, of omdat ze niet lijkt te stroken met de kennis die de notaris heeft van zijn cliënt, zijn beroepsactiviteiten, zijn risicoprofiel en de oorsprong van het geld, bijzonder vatbaar lijkt te zijn voor het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, in de zin van artikel 14, § 1, 2de lid, van de wet;

13° “de CFI”: Cel voor financiële informatieverwerking.

AFDELING 2. – TOEPASSINGSGBIED VAN HET REGLEMENT

Artikel 2. – De bepalingen van dit reglement zijn van toepassing op de notarissen, in de zin van artikel 3, 1°, van de wet, en artikel 1, 3°, van het onderhavig reglement.

Zij zullen de nodige middelen in het werk stellen om te waken over de naleving van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en om mee te werken aan de toepassing ervan door de Cel voor financiële informatieverwerking.

AFDELING 3. – IDENTIFICATIE EN IDENTITEITSVERIFICATIE VAN DE CLIËNTEN EN VAN DE LASTHEBBERS (art. 7)

Artikel 3. – Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 11, § 1 en 2, van de wet, moet de notaris iedere persoon (genoemd « de cliënt » in de wet) identificeren die hem vraagt een akte of een verrichting voor te bereiden, voor een bedrag van 10.000 euro of meer, ongeacht of zij wordt uitgevoerd in één of meerdere akten waartussen een verband lijkt te bestaan, of die advies vraagt aan de notaris met het oog op de voorbereiding van dergelijke akten of verrichtingen alsook iedere gewone cliënt, dit wil zeggen een cliënt voor wie de notaris regelmatig akten of verrichtingen uitvoert of aan wie hij regelmatig advies verleent.

Hetzelfde geldt voor de lasthebbers van de cliënten. Deze identificatie moet zo snel mogelijk gebeuren en in ieder geval vóór de ondertekening van de akte. De identiteitsverificatie van de cliënt gebeurt overeenkomstig artikelen 7 en 8 van de wet en conform de bepalingen van dit reglement.

Artikel 4. – In principe gaan de notarissen slechts over tot het voorbereiden van de akte of van de verrichting nadat ze de cliënt hebben geïdentificeerd. Om de behandeling van de dossiers niet te vertragen, mogen de notarissen evenwel de identiteit van cliënten verifiëren tijdens de voorbereiding van de akte of de verrichting, voor zover :

- De betrokken personen een laag risico inhouden op het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, gelet op de hoedanigheid van de betrokken personen en de aard van de verrichting (bijvoorbeeld : een akte van bekendheid);

- De identiteitsverificatie van de betrokken personen, conform artikelen 7 en 8 van de wet en de bepalingen van het onderhavig reglement, zo snel mogelijk gebeurt en in elk geval vóór de ondertekening van de akte of het afsluiten van de verrichting;
- De werkzaamheden voor de betrokken personen het voorwerp uitmaken van een verhoogde waakzaamheid totdat hun identiteit kon worden geverifieerd.

Artikel 5. – Voor natuurlijke personen hebben de identificatie en de identiteitsverificatie betrekking op de naam, de voornaam, de geboorteplaats en geboortedatum alsook, in de mate van het mogelijke, de woonplaats of de verblijfplaats. Ze gebeuren in de mate van het mogelijke op basis van een officieel en geldig document met foto.

Ze kunnen gebeuren op basis van één of meer van de volgende documenten : rijksregister, identiteitskaart, trouwboekje, uittreksel uit de geboorteakte, paspoort, attest van verklaring van wettelijk samenwonen of authentieke akte van bekendheid, opgemaakt overeenkomstig de wet.

Bij gebrek hieraan kunnen ze ook gebeuren aan de hand van een geldig bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister, een rijbewijs, een sociale zekerheidskaart, een verblijfsvergunning of een ander bewijsstuk ter identificatie van natuurlijke personen.

Ze kunnen ook gebeuren via attesterende getuigen, conform artikel 11 van de notariswet.

Artikel 6. – Wanneer de woonplaats of de verblijfplaats niet blijkt uit het voorgelegde document of wanneer de notaris twijfelt aan de echtheid daarvan, moet hij deze, in de mate van het mogelijke, controleren aan de hand van andere bewijsstukken.

Artikel 7. – De notaris die relaties aangaat of een verrichting of een akte voorbereidt voor een cliënt die niet fysiek aanwezig is bij de identificatie, neemt specifieke maatregelen om tegemoet te komen aan het hogere risico op het witwassen van geld of de financiering van terrorisme dat in zo'n geval ontstaat.

Hij zal weigeren een zakelijke relatie aan te gaan of een akte of verrichting voor te bereiden, wanneer er redenen zijn om te geloven dat de cliënt een « face-to-face » contact wil vermijden om zijn echte identiteit gemakkelijker te verbergen, of dat hij van plan is verrichtingen uit te voeren met betrekking tot het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, of wanneer blijkt dat de verrichting een betaling in contanten inhoudt die hoger is dan de toegelaten plafonds, alsook de verrichtingen die het hanteren van financiële instrumenten geïntegreerd in effecten aan toonder met zich meebrengen.

Naargelang de risicogevoeligheid legt hij bijkomende specifieke maatregelen op, die tot doel hebben de identificatiegegevens te staven die aan de hand van de vereiste documenten werden verkregen.

In voorkomend geval legt hij, naargelang de risicogevoeligheid, de verplichting op om binnen een redelijke termijn over te gaan tot de identiteitsverificatie van de cliënt, die geïdentificeerd werd aan de hand van één van de vereiste documenten, door middel van een ander bewijsstuk.

Artikel 8. – Voor de vennootschappen en de andere rechtspersonen naar Belgisch recht, hebben de identificatie en identiteitsverificatie betrekking op de benaming, de juridische vorm, de maatschappelijke zetel, het ondernemingsnummer (indien zij ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van Ondernemingen), de bestuurders, de zaakvoerders of de vereffenaars die ze vertegenwoordigen en de statutaire bepalingen omtrent de bevoegdheid om de rechtspersoon te verbinden, alsmede het doel en de geplande aard van de zakelijke relatie, van de akte of van de verrichting. Ze gebeurt op basis van een uittreksel uit de bijlagen van het Belgisch Staatsblad en/of de publicatie van de statuten of op basis van een eensluidend verklaarde kopie van de statuten en/of van de gecoördineerde statuten en van de publicatie van de bevoegdheden van de organen en/of de vertegenwoordigers. Voor de rechtspersonen naar buitenlands recht, heeft de identificatie betrekking op dezelfde elementen en de verificatie gebeurt op basis van gelijkwaardige bewijsstukken, in voorkomend geval, vertaald naar een van de landstalen of naar het Engels.

Artikel 9. – Bij de identificatie van de cliënten die trusts zijn, feitelijke verenigingen, fiducieën, of alle andere juridische structuren zonder rechtspersoonlijkheid, neemt de notaris kennis van het bestaan, de aard, het nagestreefd doel en de modaliteiten van beheer en van vertegenwoordiging van de betrokken juridische structuren, verifieert ze aan de hand van alle documenten die als bewijs kunnen dienen, in voorkomend geval, vertaald naar een van de landstalen of naar het Engels. Hij neemt een kopie van deze documenten.

Deze identificatie bevat de kennisname en de verificatie van de lijst van de personen die gemachtigd zijn om het beheer van deze cliënten (voor de trusts zijn de *settlor*, de *trustee* en in voorkomend geval de *protector* inbegrepen) uit te oefenen, door middel van een bewijsstuk.

Artikel 10. – Wanneer de cliënt een onverdeeldheid is, hebben de verplichtingen tot identificatie van de cliënt en verificatie van zijn identiteit, overeenkomstig artikel 7, § 1, van de wet en van het onderhavig reglement betrekking op elke mede-eigenaar. Bij verdeling van de eigendom, hebben deze verplichtingen betrekking zowel op de vruchtgebruikers als op de blote eigenaars, zowel op de erfpachters of opstalhouders als op de eigenaar.

Artikel 11. – Wat de lasthebbers van de cliënten betreft, hun organen of vertegenwoordigers, heeft de identificatie betrekking op de naam, de voornaam, en, in de mate van het mogelijke, de woonplaats of verblijfplaats. Ze gebeurt op basis van een van de documenten als bedoeld in artikelen 5 en volgende van dit reglement.

Bovendien nemen de notarissen kennis van de vertegenwoordigingsbevoegdheden van de persoon die handelt namens de cliënt en gaan over tot hun verificatie door middel van

bewijsstukken waarvan ze een kopie nemen.

Worden onder dit artikel onder andere bedoeld:

- de wettelijke vertegenwoordigers van onbekwaam verklaarde cliënten;
- personen gemachtigd om op te treden namens de cliënten op grond van een algemeen of bijzonder mandaat;
- personen gemachtigd om cliënten te vertegenwoordigen die rechtspersonen, feitelijke verenigingen, trusts, fiducieën, of alle andere juridische structuren zonder rechtspersoonlijkheid zijn.

Artikel 12. – Een nieuwe identificatie van een cliënt is vereist, overeenkomstig artikel 7, § 1, 1ste lid, 4°, van de wet, wanneer:

1° er redenen zijn om te geloven dat, na de identificatie van de betrokken cliënt, de identificatiegegevens die hij naar aanleiding daarvan heeft meegedeeld, onjuist of vals waren;

2° er redenen zijn om eraan te twijfelen dat de persoon die een verrichting wenst uit te voeren werkelijk de cliënt is die geïdentificeerd werd met het oog op deze zakelijke relatie, of zijn gemachtigde en geïdentificeerde mandataris.

AFDELING 4. – IDENTIFICATIE VAN DE VERRICHTING

Artikel 13. – De notarissen nemen kennis van alle passende informatie die het mogelijk maakt het doel en de aard te bepalen van de verrichting of van de akte gepland door de cliënt.

AFDELING 5. – IDENTIFICATIE VAN DE UITEINDELIJKE BEGUNSTIGDEN (art. 8)

Artikel 14. – Behalve in de gevallen bedoeld in artikel 11, § 1 en 2, van de wet, moet de notaris de uiteindelijke begunstigde of begunstigden van de cliënt identificeren, in de zin van artikel 8, § 1, van de wet.

Artikel 15. – Worden onder andere beschouwd als uiteindelijke begunstigden, wanneer de cliënt een vennootschap of een andere rechtspersoon is:

- de natuurlijke persoon of personen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, eigenaar zijn van of de controle hebben over meer dan 25 % van de aandelen of stemrechten van die vennootschap;
- de natuurlijke persoon of personen die op een andere wijze de controle hebben over het bestuur van de vennootschap.

Wanneer de cliënt een andere rechtspersoon is dan een handelsvennootschap of een vennootschap met handelsvorm, dient men onder andere te verstaan onder «natuurlijke personen die de controle hebben over 25 % of meer van het vermogen van een rechtspersoon» in de zin van artikel 8, § 1, 3de lid, 2°, c) van de wet, de personen die, alhoewel ze niet gemachtigd zijn om de cliënt te vertegenwoordigen in zijn relaties met de notaris, evenwel mandaten uitoefenen binnen zijn bestuursorgaan.

Wanneer de cliënt een feitelijke vereniging of enige andere juridische structuur zonder rechtspersoonlijkheid is, zoals een trust of een fiducie, moeten onder andere beschouwd worden als «natuurlijke personen die de controle hebben over 25% of meer van het vermogen van een juridische constructie» in de zin van artikel 8, § 1, 3de lid, 2°, c) van de wet, andere personen dan zij die gemachtigd zijn om de vereniging bij de notaris te vertegenwoordigen en die bedoeld zijn in artikel 9 van dit reglement, maar die de macht hebben om het beheer van deze vereniging aanzienlijk te beïnvloeden. (Voor de trusts zijn de *settlor* en in voorkomend geval de *protector* inbegrepen.)

Artikel 16. – Dezelfde identificatieverplichting van de uiteindelijke begunstigde moet worden nageleefd wanneer de cliënt een natuurlijke persoon is die voor rekening van een andere persoon heeft gehandeld.

Artikel 17. – Voor de uiteindelijke begunstigde heeft de identificatie betrekking op zijn naam en zijn voornaam alsook, in de mate van het mogelijke, op zijn geboortedatum en zijn geboorteplaats en zijn adres. Deze verificatie moet in verhouding staan tot het risico op het witwassen van geld of op de financiering van terrorisme, rekening houdend met de kenmerken van de cliënt en de aard van de verrichting.

Artikel 18. – Bij verdeling van een eigendom slaat de identificatieverplichting van de uiteindelijke begunstigden en de verplichting om hun identiteit te verifiëren overeenkomstig artikel 8, § 1, 1ste lid, van de wet zowel op de blote eigenaars als op de vruchtgebruikers, op de eigenaars in geval van erfpachtcontracten, en op de grondeigenaars in geval van opstalcontracten.

Artikel 19. – De vennootschappen en andere rechtspersonen moeten de identiteit meedelen van hun uiteindelijke begunstigden, op basis van een vragenlijst waarvan het model opgemaakt wordt door het directiecomité van de Nationale Kamer van notarissen.

Artikel 20. – De notaris onderzoekt de pertinentie en de geloofwaardigheid van de meegedeelde inlichtingen.

Artikel 21. – Wanneer de identiteitsverificatie van de uiteindelijke begunstigden niet op een redelijke manier kan worden uitgevoerd, neemt de notaris schriftelijk nota van de maatregelen die hij te dien einde daadwerkelijk in werking heeft gesteld en bewaart dit bewijsstuk in het identificatiedossier van de cliënt. Hij weigert een zakelijke relatie aan te gaan of een verrichting uit te voeren wanneer het gebrek aan identiteitsverificatie van de

uiteindelijke begunstigden van dien aard is dat daardoor het risico op het witwassen van geld of de financiering van terrorisme onredelijk verhoogt.

Artikel 22. – Wanneer er redenen zijn om te twijfelen aan de pertinentie of de geloofwaardigheid van de inlichtingen meegedeeld door de cliënt overeenkomstig artikel 8, § 3, van de wet, neemt de notaris alle andere passende maatregelen om de uiteindelijke begunstigden van de cliënt te identificeren, en alle redelijke maatregelen om hun identiteit te verifiëren, conform artikel 16 van de wet.

Artikel 23. – De notaris weigert een zakelijke relatie aan te gaan of een verrichting uit te voeren wanneer er redenen zijn om te geloven dat het gebrek aan pertinentie of geloofwaardigheid van de inlichtingen verschaft door de cliënt, tot doel heeft de identiteit te verbergen van één of meerdere uiteindelijke begunstigden. Daarnaast beslist hij of er reden is om over te gaan tot een melding aan de CFI in toepassing van artikel 25 van de wet.

AFDELING 6. – IDENTIFICATIE DOOR EEN DERDE ZAAKAANBRENGER

Artikel 24. – De notarissen mogen de identificatieverplichtingen als opgelegd door de artikelen 7 en 8 van de wet, laten uitvoeren door een derde zaakaanbrenger die voldoet aan de voorwaarden als opgelegd door artikel 10 van de wet. De notaris die beroep doet op een derde zaakaanbrenger neemt persoonlijk de eindverantwoordelijkheid op zich voor de naleving van de bepalingen van de wet en van het reglement.

Artikel 25. – De tussenkomst van een derde zaakaanbrenger overeenkomstig artikel 10, § 1, van de wet, is, behalve als deze een Belgische notaris is, onderworpen aan de volgende voorwaarden:

1° de notaris verifieert op voorhand en bewaart de documentatie op basis waarvan hij nagegaan heeft of de derde zaakaanbrenger voldoet aan de voorwaarden gesteld door artikel 10, § 1, 1ste lid, van de wet;

2° de derde zaakaanbrenger verbindt er zich op voorhand schriftelijk toe, zonder verwijl aan de notaris de identificatiegegevens van de cliënten die hij aanbrengt te verschaffen of van de uiteindelijke begunstigden van deze cliënten en, op verzoek, een kopie van de documenten op basis waarvan hij hun identiteit geverifieerd heeft.

Artikel 26. – De mogelijkheid om de verplichtingen bedoeld in artikel 10, § 1, 1ste lid, van de wet te laten uitvoeren door een derde zaakaanbrenger is onderworpen aan de voorwaarde dat deze persoonlijk is overgegaan tot de identificatie van de cliënt (face-to-face).

Artikel 27. – In toepassing van artikel 10, § 1, 4de lid, van de wet, moet de notaris die beroep doet op een derde zaakaanbrenger, zich ervan vergewissen dat de identificatie van de aangebrachte cliënt en van zijn lasthebbers en uiteindelijke begunstigden en de

verificatie van hun identiteit volledig en correct uitgevoerd werd door de derde zaakaanbrenger, overeenkomstig de op hem van toepassing zijnde wetgeving. Desnoods voert hij zelf de nodige aanvullende identificatie en verificatie uit, zonodig zelfs een nieuwe identificatie en een nieuwe identiteitsverificatie van de aangebrachte cliënt, van zijn lasthebbers of zijn uiteindelijke begunstigden, overeenkomstig de bepalingen van de wet en van dit reglement.

AFDELING 7. – BEWARING VAN DE IDENTIFICATIEGEGEVENS (art. 13)

Artikel 28. – De notaris bewaart de identificatiegegevens en een kopie op papier of op een elektronische informatiedrager, van de bewijsstukken op basis waarvan hij de cliënten of hun lasthebbers alsmede de uiteindelijke begunstigden heeft geïdentificeerd, en dit gedurende ten minste vijf jaar vanaf de ondertekening van de akte waarbij zij betrokken zijn of na beëindiging van de zakelijke relatie.

Artikel 29. – In afwijking van de artikelen 7, § 1, 8, § 1, en 13, van de wet, mag de notaris, in toepassing van artikel 38, § 2, 2de lid, van de wet, het nemen en het bewaren van een kopie van de bewijsstukken op basis waarvan hij de identiteit van de cliënt, en, in voorkomend geval, die van zijn lasthebbers en uiteindelijke begunstigden geverifieerd heeft, vervangen door de inschrijving en de bewaring van de referenties naar deze bewijsstukken, voor zover, wegens hun aard en de wijze waarop ze bewaard worden, de referenties van deze documenten met zekerheid de notaris in de mogelijkheid stellen deze documenten onmiddellijk voor te leggen, op verzoek van de bevoegde overheden, gedurende de bewaringstermijn van de inlichtingen voorzien in artikel 13 van de wet, zonder dat deze documenten ondertussen gewijzigd of veranderd konden worden.

AFDELING 8. – ACTUALISERING VAN DE INLICHTINGEN (art. 7 en 8)

Artikel 30. – Bij elke nieuwe verrichting moeten de identificatiegegevens van de cliënten en van hun lasthebbers geactualiseerd worden of, wanneer het gaat om een gewone cliënt, in functie van het risico en minstens om de twee jaar. Hetzelfde geldt voor de identificatie van de uiteindelijke begunstigden.

AFDELING 9. – ONTHOUDING (art. 7, § 4 en 8, § 4)

Artikel 31. – Indien de notaris de cliënten en hun lasthebbers en, in voorkomend geval, de uiteindelijke begunstigde, niet kan identificeren, mag hij geen zakelijke relatie aangaan of in stand houden, noch verrichtingen voor hen uitvoeren.

Indien hij de vereiste inlichtingen voor de actualisering van de identificatiegegevens niet kan verkrijgen, mag de notaris de dossiers niet verder behandelen.

In dat geval, bepaalt de notaris in functie van de omstandigheden of hij de CFI hiervan op de hoogte moet brengen.

AFDELING 10. – PERSOON VERANTWOORDELIJK VOOR DE TOEPASSING VAN DE WET (art. 18)

Artikel 32. – Wanneer de omvang van het kantoor dit vereist, wordt er een persoon aangewezen die verantwoordelijk is voor de toepassing van de wet binnen het kantoor. Deze moet worden aangewezen indien het kantoor minstens 3 vennoten of 20 medewerkers telt. In het tegenovergestelde geval, oefent de notaris zelf de rol uit van verantwoordelijke voor de toepassing van de wet.

Artikel 33. – De verantwoordelijke of verantwoordelijken moeten de nodige beroepservaring, en kennis van het Belgisch wettelijk en reglementair kader inzake de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme bezitten, alsook voldoende beschikbaar zijn teneinde deze functies effectief en onafhankelijk te kunnen uitoefenen.

Artikel 34. – De verantwoordelijke of verantwoordelijken voor de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, waken in het algemeen over de naleving door het kantoor van alle verplichtingen inzake de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en, ondermeer, over het in stellen van de administratieve organisatie en van de interne controlemaatregelen als bedoeld in artikel 16 van de wet. Hiervoor stellen zij alle nodige of nuttige maatregelen voor.

In het bijzonder stellen ze analyseprocedures op en stellen deze procedures in werking onder hun gezag voor de conform artikel 14, § 2, van de wet opgestelde schriftelijke verslagen alsook voor de mededeling van inlichtingen aan de CFI, conform de artikelen 23 tot 25, 27 en 28 van de wet.

Ze zorgen voor de opleiding en de sensibilisering van het personeel conform artikel 17 van de wet en artikel 48 van dit reglement.

Ze zijn de geprivilegieerde contactpersonen van de CFI voor alle vragen in verband met de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Artikel 35. – De verantwoordelijke of verantwoordelijken voor de toepassing van de wet, maken één keer per jaar een verslag op om de administratieve organisatie, de interne controles die werden georganiseerd, de medewerking van het personeel aan de preventie, de opleiding en de sensibilisering van het personeel met de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, te beoordelen.

AFDELING 11. – KLANTENONDERZOEK EN MELDING AAN DE CFI (art. 14)

Artikel 36. – De notarissen moeten een bestendige waakzaamheid aan de dag leggen ten opzichte van hun cliënten en hun zakelijke relaties en de uitgevoerde verrichtingen en, in voorkomend geval, de oorsprong van de fondsen aandachtig onderzoeken om zich ervan te vergewissen dat die stroken met de kennis die zij hebben van hun cliënt, zijn

beroepsactiviteiten en risicoprofiel.

Dit klantenonderzoek moet ook gebeuren wanneer het gevraagde advies of de geplande verrichting éénmalig is, wanneer het verbonden is aan een verrichting voor een bedrag van 10.000 euro of meer, ongeacht of zij wordt uitgevoerd in één of meerdere verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan (art. 7, § 1, 2°, a)).

Artikel 37. – Wanneer de notaris geen klantenonderzoek kan verrichten overeenkomstig de wet en het onderhavig reglement, mag hij geen zakelijke relatie aangaan noch een akte of een verrichting voorbereiden.

Artikel 38. – De notarissen onderzoeken bijzonder aandachtig alle verrichtingen of feiten die zij bijzonder vatbaar achten voor het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, wegens hun aard of ongebruikelijk karakter in het licht van de activiteiten van de cliënt, of wegens de begeleidende omstandigheden of de hoedanigheid van de betrokken personen.

Hetzelfde geldt wanneer de cliënt niet fysiek aanwezig is bij de identificatie, of wanneer de verrichting wordt uitgevoerd voor een persoon die een prominente publieke functie bekleedt of heeft bekleed en die in het buitenland woont, een familielid of een naaste geassocieerde, als bedoeld in artikel 12, § 3, van de wet.

Artikel 39. – De notarissen zullen bijzonder waakzaam zijn wanneer het profiel van de cliënt of de geplande verrichting een bijzonder risico inhoudt. Dit geldt onder andere voor de cliënten:

- die niet in de streek wonen waar het kantoor gelegen is, niet deel uitmaken van de relaties van de notaris, beroep doen op een voor de notaris onbekende tussenpersoon, diensten vragen aan de notaris die een notaris uit de streek van de verblijfplaats van de cliënt had kunnen verlenen;
- die meermaals van notaris veranderen over een korte periode, zonder een valabele verklaring te geven;
- die ongebruikelijke kenmerken vertonen voor de notaris;
- die geen resident zijn;
- die activiteiten uitoefenen in een economische sector gevoelig voor het risico van het witwassen van geld of de financiering van terrorisme;
- die hun verblijfplaats of hun woonplaats hebben in een land of een grondgebied dat door de « Financiële Actiegroep (FAG) » aangeduid wordt als een land of grondgebied dat niet meewerkt of ten opzichte waarvan deze groep

tegenmaatregelen of een versterkte waakzaamheid aanbeveelt;

- die natuurlijke personen zijn waarvan de identificatie op afstand is gebeurd op basis van een kopie van bewijsstukken;
- waarvan de uiteindelijke begunstigen personen zijn waarvan de identiteit niet kon worden nagegaan, en/of voor wie het onmogelijk was de geboorteplaats en geboortedatum te identificeren, en/of voor wie het onmogelijk was relevante inlichtingen in te winnen betreffende het adres;
- die manifest verkeerde, onvolledige of valse inlichtingen hebben verstrekt over hun identiteit of over die van de effectief begunstigde, over het doel van de gevraagde verrichtingen of over de uitgeoefende activiteit;
- die identiteitsdocumenten hebben overhandigd die vervalst lijken te zijn;
- die weigeren inlichtingen of documenten te verschaffen;
- die weigeren inlichtingen te verschaffen over de betalingsmodaliteiten;
- die vergezeld worden door andere personen, waarvan de rol niet nader bepaald is en die een rechtstreeks belang lijken te hebben in de uitvoeringsmodaliteiten van de verrichting;
- die verrichtingen uitvoeren voor belangrijke bedragen en die bekend zijn omwille van het feit dat ze eerder al strafrechtelijk vervolgd werden voor inbreuken op de wetgeving op verdovende middelen, voor georganiseerde criminaliteit, voor oplichting;
- die advies vragen voor de organisatie van financiële verrichtingen die niet stroken met hun profiel;
- die postbussen of postadressen gebruiken andere dan deze van hun woonplaats of andere vormen van valse domiciliekeuze gebruiken;
- die ongebruikelijke betalingswijzen voorstellen om de prijs te vereffenen (termijnbetalingen, betaling per compensatie, ...);
- die trusts gebruiken, stichtingen, offshore vennootschappen of andere juridische structuren, wanneer de erop toepasselijke reglementering deze is van landen waarvan de antiwitwaswetgeving niet gelijkwaardig is aan die van de landen van de Europese Unie;
- die kunstmatig ingewikkelde groepsstructuren opstellen of gebruiken;

- die goederen aankopen tegen een bijzonder hoge prijs in vergelijking met het economisch-patrimoniaal profiel ervan zonder redelijke motieven of specifieke noden;
- die goederen aan- of verkopen tegen een duidelijk onevenredige prijs (over- of ondergewaardeerd) in vergelijking met hun marktwaarde zonder redelijke motieven of specifieke noden;
- die deelnemen aan een reeks opeenvolgende verkoopverrichtingen;
- die in vastgoed investeren zonder dat er enig verband bestaat met de plaats waar ze zich bevinden en/of zonder dat de investering economisch verantwoord is;
- die belangrijke vastgoedaankopen doen die zonder lening gefinancierd worden;
- die aankopen van vastgoed financieren door middel van hypothecaire kredieten die ze nadien vervroegd terugbetalen;
- die de aankoopprijs betalen door middel van fondsen afkomstig uit een land of een grondgebied, die door de Financiële Actiegroep aangeduid worden als een land of grondgebied dat niet meewerkt of ten opzichte waarvan deze tegenmaatregelen of een verhoogde waakzaamheid aanbeveelt;
- die verrichtingen uitvoeren zonder duidelijke economische verantwoording.

Artikel 40. – Er moet een verslag over het klantenonderzoek worden opgesteld, telkens als blijkt dat een verrichting of een significantief feit vatbaar lijkt voor het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, wegens hun aard of ongebruikelijk karakter gelet op de activiteiten van de cliënt, dan wel wegens de begeleidende omstandigheden of de hoedanigheid van de betrokken personen (art. 14, § 2).

Artikel 41. – De notaris of, in voorkomend geval, de verantwoordelijke voor de toepassing van de wet die, bij de uitoefening van zijn beroep, feiten vaststelt of hiervan op de hoogte gesteld wordt waarvan hij weet of vermoedt dat ze verband houden met het witwassen van geld of met de financiering van terrorisme, moet de CFI daarvan schriftelijk of elektronisch op de hoogte brengen (art. 26).

Hetzelfde geldt wanneer hij vermoedt dat een feit of een verrichting verband kan houden met het witwassen van geld afkomstig uit ernstige en georganiseerde fiscale fraude, waarbij bijzonder ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend, en onder andere wanneer zij minstens een van de indicatoren opsporen die door de Koning zijn vastgesteld (art. 28).

In principe maakt de notaris deze informatie over aan de CFI vooraleer de verrichting uit te voeren, en deelt hij in voorkomend geval de termijn mee binnen welke deze verrichting

moet worden uitgevoerd, aan de hand van het model van verklaring opgemaakt door de CFI of elektronisch. De Cel kan zich verzetten tegen de uitvoering van elke verrichting in een zaak waarvoor zij is gevat, indien zij het nodig acht, wegens het ernstig of dringend karakter van deze verrichting. De Cel brengt haar beslissing onmiddellijk per fax, elektronisch of, bij gebreke daaraan, op enige andere schriftelijke wijze ter kennis van de notaris die bij dit verzet betrokken is. Dit verzet verhindert de uitvoering van de verrichtingen tijdens maximaal twee werkdagen, te rekenen van de kennisgeving. Indien de Cel van oordeel is dat de maatregel moet worden verlengd, meldt zij dit onverwijld aan de procureur des Konings of aan de federale procureur die de nodige beslissingen neemt. Indien binnen de gestelde termijn geen beslissing ter kennis is gebracht van de notaris, mag hij de verrichting uitvoeren.

Wanneer hij echter ingelicht wordt of vermoedt dat een verrichting vatbaar lijkt voor het witwassen van geld of de financiering van terrorisme nadat ze uitgevoerd werd, maakt hij zonder verwijl hiervan melding aan de CFI.

Daarenboven meldt de notaris aan de CFI elke informatie die van dien aard is dat ze de elementen vervat in zijn verklaring, kan onkrachten, versterken of wijzigen.

Artikel 42. – In afwijking van het vorig artikel, wordt die informatie niet meegedeeld aan de CFI wanneer deze werd ontvangen van een cliënt of over een cliënt verkregen, bij het bepalen van de rechtspositie van deze cliënt (art. 26, § 1, 2de lid).

Bij de vraag naar bijkomende informatie door de CFI, in toepassing van art. 33 van de wet, delen ze die informatie eveneens niet mee, wanneer zij deze van een cliënt ontvangen of over een cliënt verkrijgen bij de bepaling van de rechtspositie van die cliënt (art. 33).

De notaris mag echter in geen geval zelf deelnemen aan de witwasactiviteiten of de activiteiten voor financiering van terrorisme, noch juridisch advies voor witwasdoeleinden of voor financiering van terrorisme verstrekken, of wanneer hij weet dat de cliënt juridisch advies wenst over deze doeleinden.

Artikel 43. – De notaris mag in geen geval ter kennis brengen van de betrokken cliënt of van derde personen, dat informatie werd meegedeeld aan de CFI of dat een opsporingsonderzoek wegens het witwassen van geld of de financiering van terrorisme aan de gang is of zou kunnen worden geopend (art. 30, § 1).

Onverminderd de toepassing van artikel 458 van het Strafwetboek is dit verbod niet van toepassing op de mededeling van de informatie aan een confrater gevestigd in de Europese Economische Ruimte of aan een andere persoon bedoeld in artikel 30, § 3, 3°, van de wet wanneer hij tussenkomt in verband met eenzelfde cliënt en in het kader van eenzelfde verrichting, op voorwaarde dat de uitgewisselde informatie slaat op die cliënt of die verrichting, dat ze enkel wordt gebruikt ter voorkoming van het witwassen van geld of van de financiering van terrorisme en dat de ontvanger van de informatie onderworpen is aan gelijkwaardige verplichtingen inzake beroepsgeheim en bescherming van persoons-

gegevens (art. 30, § 3).

Daarentegen, wanneer de notaris zich inspant om een cliënt af te raden om deel te nemen aan een illegale activiteit, zal er geen kennisgeving zijn in de zin van het eerste lid.

Artikel 44. – Wanneer hij aan de CFI melding heeft gemaakt van feiten waarvan hij weet of vermoedt dat ze vatbaar zijn voor het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, legt de notaris een verhoogde waakzaamheid aan de dag ten opzichte van zijn zakelijke relaties met de personen betrokken door de aldus meegedeelde inlichtingen.

Deze verhoogde waakzaamheid moet zolang als nodig gehandhaafd worden, totdat er beslist is ofwel tot het geïsoleerd karakter van de verrichting die de verdenkingen van de notaris heeft opgewekt, ofwel om nieuwe verdachte verrichtingen uitgevoerd door de cliënt zonder verwijl te identificeren.

In dat geval, onderzoekt de notaris in het bijzonder elke verrichting en elk feit die eventueel kunnen bijdragen tot het verbergen van de herkomst van geld dat verdacht wordt van onwettelijke oorsprong te zijn. In voorkomend geval, maakt de notaris een nieuwe melding aan de CFI.

Artikel 45. – Bij gebrek aan verzet van de CFI, mag de notaris overgaan tot de uitvoering van de geplande verrichting waarvoor hij een melding heeft gemaakt.

AFDELING 12. – BEWARING VAN DE STUKKEN MET BETREKKING TOT DE UITGEVOERDE VERRICHTINGEN (art. 15)

Artikel 46. – Onverminderd de naleving van andere wettelijke bepalingen, bewaren de notarissen, gedurende ten minste vijf jaar na uitvoering van een verrichting, een kopie van de stukken en documenten met betrekking tot de uitgevoerde verrichtingen om deze nauwkeurig te kunnen reconstrueren.

AFDELING 13. – ORGANISATIE VAN DE INTERNE CONTROLE (art. 16)

Artikel 47. – De notarissen moeten de passende interne maatregelen en controleprocedures doorvoeren, teneinde toe te zien op de naleving van de wet, alsook de procedures voor communicatie en informatiecentralisatie, teneinde verrichtingen die verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme te voorkomen, op te sporen of te verhinderen. Deze maatregelen en procedures moeten worden aangepast aan de omvang van het kantoor.

AFDELING 14. – OPLEIDING VAN HET PERSONEEL (art. 17)

Artikel 48. – De notaris en, in voorkomend geval, de verantwoordelijke voor de toepassing van de wet, nemen passende maatregelen om de werknemers vertrouwd te maken met de

bepalingen van de wet en om hen de verrichtingen of de atypische feiten te leren onderkennen die met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme verband kunnen houden en om hen te leren welke de te volgen procedures zijn in die gevallen. Ze zorgen voor de regelmatige verspreiding van informatie aan alle personeelsleden van het kantoor.

Artikel 49. – De Nationale Kamer van notarissen en de provinciale Kamers zorgen voor de periodieke organisatie van specifieke opleidingen over de toepassing van de wetgeving inzake het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, zowel voor de notarissen als voor hun personeelsleden.

Artikel 50. – De notarissen waken erover, bij de aanwerving van hun werknemers, om personen te kiezen die blijken te geven van passende betrouwbaarheid voor de uit te oefenen functie, rekening houdend met de risico's die hiermee gepaard gaan.

AFDELING 15. – BEPERKING VAN DE BETALINGEN IN CONTANTEN

Artikel 51. – a) Verkopen van onroerende goederen (art. 20)

Onverminderd de naleving van andere wettelijke of reglementaire bepalingen, mag de prijs van de verkoop van een onroerend goed enkel vereffend worden door middel van overschrijving of cheque.

Overgangsbepaling

Tot en met 31 december 2013, luidt eerste lid van artikel 51, a), als volgt:

“Onverminderd de naleving van andere wettelijke of reglementaire bepalingen, mag de prijs van de verkoop van een onroerend goed enkel vereffend worden door middel van overschrijving of cheque, uitgezonderd voor een bedrag tot 10% van de prijs van de verkoop, en voor zover het bedrag dat in contanten wordt betaald niet hoger is dan 5.000 euro.”

De verkoopsovereenkomst en de verkoopsakte, opgesteld door de notaris, moeten het nummer van de rekening vermelden waarlangs de prijs en, in voorkomend geval, het voorschot werd overgedragen of een verklaring bevatten van de partijen, waarin het nummer wordt vermeld van de rekening waarlangs de prijs en, in voorkomend geval, het voorschot zal worden overgedragen en, bij gebrek hieraan, de wijze waarop deze gefinancierd zal worden.

Deze verplichting slaat zowel op de onderhandse als op de openbare verkopen, op de verkoopsovereenkomsten en op de verkoopsakten.

b) Alle andere betalingen (art. 21)

Behalve de gevallen voorzien onder punt a) van dit artikel, zal elke betaling aan de notaris

ten welke titel ook, boven het bedrag van 3.000 euro door middel van overschrijving of cheque moeten gebeuren.

Overgangsbepaling

Tot en met 31 december 2013, luidt artikel 51, b), als volgt:

“Behalve de gevallen voorzien onder punt a) van dit artikel, zal elke betaling aan de notaris ten welke titel ook, boven het bedrag van 5.000 euro door middel van overschrijving of cheque moeten gebeuren.”

Artikel 52. – Bij niet-naleving van artikel 51, a), van dit reglement, brengt de notaris dit onmiddellijk, schriftelijk of elektronisch ter kennis van de CFI, door middel van het formulier vastgesteld door de CFI.

AFDELING 16. – CONTROLES (art. 39)

Artikel 53. – De controle van de naleving van de verplichtingen bedoeld in de artikelen 7 tot 20, 23 tot 30 en 33 van de wet wordt om de drie jaar georganiseerd door de provinciale kamers van notarissen.

Deze controles slaan in het bijzonder op de naleving van dit reglement en van het artikel 20 van de wet. Deze controles worden uitgevoerd op basis van steekproeven en van een risicobeoordeling, via een vragenlijst opgemaakt door het directiecomité van de Nationale Kamer.

Artikel 54. – De gecontroleerde notaris is gehouden elk verzoek tot inlichtingen te beantwoorden die uitgaat van de provinciale kamer of van haar afgevaardigden belast met de toepassing van de controle.

Artikel 55. – Indien men tijdens de controle feiten vaststelt die verband zouden kunnen houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, brengt de controleur de provinciale kamer daarvan op de hoogte. Deze moet onmiddellijk de Nationale Kamer daarvan verwittigen. Deze laatste zal de feiten schriftelijk of elektronisch ter kennis brengen van de CFI (art. 31).

Artikel 56. – Het directiecomité van de Nationale Kamer van notarissen zal de vragenlijst bedoeld in artikel 19 van dit reglement opmaken alsook het controleformulier en een *vademecum* inzake de toepassing van de wet. Elk jaar maakt de Nationale Kamer een verslag op over de toepassing van de wet van 11 januari 1993.

AFDELING 17. – SANCTIES (art. 40)

Artikel 57. – Onverminderd de toepassing van artikelen 95 en volgende van de notariswet mag de Nationale Kamer, bij niet-naleving van de artikelen 7 tot 20, 23 tot 30 en 33 van de

wet, na de overtreder in zijn verweer te hebben gehoord of minstens behoorlijk te hebben opgeroepen, een administratieve geldboete opleggen, die niet minder dan 250 euro en niet meer dan 1.250.000 euro mag bedragen.

Ze stelt de CFI in kennis van de getroffen sancties.

Afdeling 18. – INWERKINGTREDING

Artikel 58. – Dit reglement treedt onmiddellijk in werking.

Artikel 59. – De notarissen nemen alle nodige maatregelen om zich te voegen naar de bepalingen van dit reglement inzake de identificatie van de cliënten waarmee ze in relatie waren vóór de inwerkingtreding van dit reglement, dit binnen de kortst mogelijke termijn en ten laatste in de loop van het jaar van de inwerkingtreding van dit reglement.